

Приложение № 1

към чл. 16 от Наредбата за обхвата и методологията за извършване на оценка на въздействието

Формуляр за частична предварителна оценка на въздействието* (Приложете към формуляра допълнителна информация/документи)	
Институция: Министерство на правосъдието	Нормативен акт: Проект на Закон за допълнение на Гражданския процесуален кодекс
За включване в законодателната/оперативната програма на Министерския съвет за периода: 01.07.2020 г. – 31.12.2020 г.	Дата: 20.11.2020 г.
Контакт за въпроси: Галина Димитрова, държавен експерт в дирекция „Съвет по законодателство“ на Министерство на правосъдието, ел. поща: G_dimitrova@justice.government.bg Даниела Белчина, държавен експерт в дирекция „Съвет по законодателство“ на Министерство на правосъдието, ел. поща: dany@justice.government.bg	Телефон: 02/ 9237 553 02/ 9237 311
1. Дефиниране на проблема: <i>1.1. Кратко опишете проблема и причините за неговото възникване. Посочете аргументите, които обосновават нормативната промяна.</i> Съществува нормативна празнота по отношение на възможността за информиране на заинтересованите страни преди извършване на покупко-продажба на движими вещи (пътно-транспортни средства, селскостопанска техника, пътностроителна техника и др.) относно наложени запрори върху тях от правоимащи органи, както и осигуряване на информираност и прозрачност при извършване на последваща публична продажба на вече запорирани движими вещи. Налагането на заповор върху вещь от имуществото надлъжника има значение в две основни насоки: запазване на имуществото на длъжника, и респ. подготовка на това имущество за предстоящото принудително изпълнение върху вещь.	

В много случаи са извършвани сделки чрез писмен договор с нотариална заверка на подписите, като в следствие се оказва, че по отношение на това моторно превозно средство (МПС) е наложен заповор. Какви са значениято и последиците за страните по прехвърлителна сделка със заповоран автомобил е въпрос, който все по-често бива поставян в практиката. При продажба на МПС, макар да се изисква нотариална заверка на подписите, липсата на регистър, в който страните или нотариус да могат да направят справка за наличието или липсата на заповор по отношение на съответното МПС, логично водят до съответните неблагоприятни последици. Към настоящия момент едва с налагането на заповора длъжникът се лишава от правото да се разпорежда с вещта и не може под страх от наказателна отговорност да изменя, поврежда или унищожава вещта (чл. 451, ал. 1 от Гражданския процесуален кодекс).

С налагането на заповор на моторно превозно средство се цели запазване на физическата цялост на заповораната вещь и нейната принадлежност към имуществото на длъжника, поради което с налагането ѝ му се забранява да се разпорежда с вещта. При разпореждане от страна на длъжника със заповораната вещь, след като е наложен заповорт, биха настъпили две правни последици – ангажиране на наказателната отговорност на длъжника на заповораната вещь по чл. 277, ал. 2 от Наказателния кодекс в случай, че се разпорежи със заповораната вещь и за евентуалния ѝ купувач – относителна недействителност на сделката спрямо вискателя – кредитор по принудителното изпълнение.

Макар спрямо продавача на заповорана вещь и третото лице – купувач, сделката да е валидна и действителна, третото лице може да организира адекватно защитата си, тъй като тази сделка може да бъде развалена съгласно нормите на гражданското законодателство (чл. 189 – 192 от Закона за задълженията и договорите (ЗЗД)). Така съгласно чл. 189 ЗЗД купувачът може да развали продажбата по реда на чл. 87 ЗЗД. В този случай продавачът е длъжен да върне на купувача платената цена и да му заплати разносните по договора, както и необходимите полезни разноси за вещьта. За другите вреди продавачът отговаря съгласно общите правила за неизпълнение на задължението.

Относно последиците за вискателя – кредитор по изпълнителното дело, по което е наложен заповор, следва да се има предвид, че тъй като по отношение на него сделката е недействителна, то изпълнението върху заповораната вещь може да бъде осъществено, но само при условие, че се намира във владение на длъжника. Ако обаче е налице предаване на вещьта на купувача и той откаже връщането ѝ, вискателят следва да установи по исков ред недействителността и да осъди купувача да предаде съответната вещь.

Извършените анализи показаха практическата липса на електронно поддържани регистри на съдебните изпълнители на наложените заповори. Нормативно задължение за поддържане на такива регистри, като самостоятелни регистри, нямат нито държавните съдебни изпълнители, нито частните съдебни изпълнители.

Държавните съдебни изпълнители нямат нормативно задължение за поддържане на електронни дела и на практика не поддържат такива. Не поддържат и електронни регистри за наложени заповори, нито пък самостоятелни хартиени такива, в които да включват само и единствено движими вещи, подлежащи на задължителна регистрация, т.е. заповорите, които се предполага да бъдат мигрирани към Националния регистър на заповорите.

Частните съдебни изпълнители, макар и да поддържат електронни дела и архиви, нямат нормативно задължение да водят отделни електронни регистри на

запорите и на практика такива липсват. В допълнение трябва да бъде посочено и че съдебните изпълнители не използват единен софтуер за водене и поддържане на електронните си регистри и дела. Всеки от тях има право да избере отделен разработчик и липсват единни стандарти по отношение на използваните от тях информационни системи и обхвата на данните в тях.

Описаните по-горе проблеми биха могли да бъдат преодоляни чрез преминаването към напълно централизирана информационна система и база данни по повод на запорирани вещи, какъвто е предвиден да бъде Националният регистър на запорите.

Законопроектът има за цел уреждането на информационна система, обслужваща Националния регистър на запорите, включително модул за електронна публична продажба, и интеграция с други регистри с оглед развитието на електронните услуги, които се предоставят на гражданите и бизнеса. Тази цел съответства на заложеното в Актуализираната пътна карта за изпълнение на Актуализираната стратегия за развитие на електронното управление в Република България 2019 - 2023 г., стратегическа цел 1: Трансформиране на администрацията и публичните институции в цифрови, специфична цел 1.1. Осигуряване на оперативна съвместимост по подразбиране - Мярка 11 „Разработване и внедряване на електронна информационна система „Национален регистър на запорите“.

Така ще се постигне максимална информираност на гражданите, бизнеса и държавните органи, ще се намали възможността за разпореждане със запорирани движими вещи, ще се повиши прозрачността при провеждане на публични търгове. Вписването на информацията в реално време ще осигури на правоимащите органи и лица възможност за извършване на справки за наложени запори на конкретно лице. Изграждането на информационна система, обслужваща Национален регистър на запорите, включваща и системата за електронни публични търгове, ще има съответно положителен ефект и за дейността на правораздавателната система.

1.2. Опишете какви са проблемите в прилагането на съществуващото законодателство или възникналите обстоятелства, които налагат приемането на ново законодателство. Посочете възможно ли е проблемът да се реши в рамките на съществуващото законодателство чрез промяна в организацията на работа и/или чрез въвеждане на нови технологични възможности (например съвместни инспекции между няколко органа и др.).

Анализът на съществуващите практики и нормативната база, свързани със запори върху движими вещи с регистрационен режим, не идентифицира нормативни текстове, които да уреждат въвеждането на информацията относно запорите върху движими вещи в обща платформа. Необходимо да бъде създадена регламентация на изцяло нов институт – регистър на запорите, в т.ч. да бъде уредено изграждането, поддържането, воденето, съхраняването и достъпа до информационната система.

Предложенията за допълнения са основани на общата идея, че регистърът на запорите върху движими вещи с регистрационен режим следва да се изгради и функционира като софтуерен продукт, осигуряващ създаването и поддържането на база данни, обединяваща информацията относно запорите на всички категории движими вещи, подлежащи на регистрация по силата на специални закони.

За да се осигури такава степен на публичност на информацията в регистъра,

която ще гарантира информиране на заинтересованите лица относно тежестите и ограниченията върху движимите вещи, предмет на регулация, ще повиши сигурността при прехвърлителните сделки и ще оптимизира принудителното изпълнение върху посочените движими вещи, е необходимо да бъдат извършени съответните нормативни промени в ГПК, съчетано с установяване на делегация за издаване на подзаконов нормативни актове по организационни, устройствени и др. въпроси.

Предвидено е Националният регистър на запорите и системата за електронен публичен търг да функционират на основата на обща информационна система. Този подход ще позволи общ единен стандарт при изграждането на двете функционалности и автоматизирано движение на данни от регистъра на запорите на движими вещи към модула за продажбите и обратно. В тази връзка се предлага изграждането на регистъра на запорите на движими вещи и системата за електронен публичен търг да се уредят в един нормативен акт (в случая ГПК, където вече съществува правна уредба относно електронния публичен търг – глава четиридесет и трета, раздел II „Електронни публични търгове“, чл. 501а – 501ж) и в един общ подзаконов нормативен акт със съответната законова делегация за това.

Предвидено е Министерството на правосъдието да издаде Наредба за воденето, съхраняването и достъпа до Националния регистър на запорите и за организацията, правилата и дейността на онлайн платформата за електронни публични търгове. С Наредбата ще се определи предмета на регулиране – воденето, съхраняването и достъпа до Националния регистър на запорите, както и организацията, правилата и дейността на онлайн платформата за електронни публични търгове. Ще се установяват принципите на изграждане и функциониране на Националния регистър на запорите и онлайн платформата за електронни публични търгове. Тези принципи ще включват най-напред публичност и достъпност, т.е. всеки ще има право на свободен и безплатен достъп до публичната част на регистъра и платформата за електронни публични търгове; регистриран достъп до базата данни на националния регистър на запорите и платформата за електронни публични търгове ще се предоставя на органите на съдебната власт, изпълнителната власт, местното самоуправление и местната администрация, както и на адвокати, нотариуси и други лица, осъществяващи публични функции; оторизиран достъп за работа с регистъра ще се предоставя на органите и на лицата, овластени по силата на закон да налагат запови и да провеждат принудително изпълнение върху движими вещи. Националният регистър на запорите и онлайн платформата за електронни публични търгове ще функционират при спазване на принципа за защита на личните данни, т.е. използваните лични данни следва да бъдат подходящи, свързани със и ограничени до необходимото във връзка с целите, за които се обработват, и да се съхраняват под форма, която да позволява идентифицирането на субекта на данните за период не по-дълъг от необходимото за целите, за които се обработват личните данни. Дейността ще се осъществява при спазване на изискванията на Закона за защита на личните данни и съответно на Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 година относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО (Общ регламент относно защитата на данните). Принципът на сигурност и надеждност ще предвижда задължение за Министерството на правосъдието да поддържа структурирани данни за дейностите, свързани с воденето и съхраняването на Националния регистър на запорите и онлайн платформата за електронни публични търгове, в т.ч. информация за извършените вътрешни проверки, като всеки запис съдържа номер и описание на действието,

момент на извършването му, ниво на задълбоченост на проверката, идентификатор на потребителя, извършил действието, и резултати; осигурява възможност за съвременно установяване на извършени в него промени, както и възможност за търсене по периоди. Достъп до посочените данни ще могат да имат само служители, определени от министъра на правосъдието. Дейностите, свързани с воденето и съхраняването на Националния регистър на запорите и онлайн платформата за електронни публични търгове, ще се организират така, че да са отделени от останалите дейности и административни звена на Министерството на правосъдието.

Относно Националния регистър на запорите ще бъдат посочени подлежащите на вписване обстоятелства – данни за наложени запори върху движимите вещи, за които е предвидено воденето на регистър по силата на закон, а именно – моторни превозни средства, въздухоплавателни средства, кораби, земеделска и горска техника. Ще бъдат определени лицата, които могат да въвеждат данни в регистъра: държавни съдебни изпълнители и частни съдебни изпълнители. В Наредбата ще се предвижда вписването да става по хронологичен ред, т.е. по реда на постъпването на информацията в информационната система. Ще бъдат посочени дейностите, които ще се отразяват в регистъра – вписване на запори, вписване на промени по вписани запори, заличаване на запори и отстраняване на грешки в регистъра. Ще бъде регламентиран редът за получаване на оторизация за вписване в регистъра като при държавните съдебни изпълнители и частните съдебни изпълнители оторизацията следва да е постоянна. Когато по силата на закон други лица са овластени да налагат запори, оторизацията се извършва въз основа на уведомление от компетентния орган, в което се посочва правното основание на правомощието по налагане на заповор и данните за лицата, които органът е овластил да извършват действията по налагане на заповор. Ще бъдат подробно уредени процедурите по прекратяване на оторизацията при загубване на качеството. Предвижда се посочване на подлежащите на вписване данни, както и регламентиране на достъпа до регистъра.

По отношение на модула за електронна публична продажба се предвиждат следните функционалности: предоставяне на оторизиран достъп на лицата, които провеждат търга и услуга за удостоверяване за време; предоставяне на регистриран достъп до портала; публикуване на обявления за продажбите, със стандартизирано описание на продаваните движими и недвижими вещи; регистрация на наддавачи с електронен подпис или от лицето, което провежда търга, в т.ч. и пълномощници на наддавачите; оторизиране на наддавачи; подаване на наддавателни предложения; индикатор за последната достигната цена; автоматично приключване на електронния публичен търг, ако в последните 10 минути от срока за наддаване не са постъпили предложения, съответно – автоматично удължаване, ако през последните 10 минути са постъпили предложения; обявяване на спечелилия наддавач; автоматично съобщение до участниците в търга за достигнатата цена; автоматично съобщение до участниците в търга при надхвърляне на предложената от тях сума; търсачка по имот/вещ, съдебен изпълнител, изпълнително дело, длъжник; възможност за генериране на справки и експортиране на информацията в удобен за допълнителна обработка формат (xls, xlsx, doc и docx).

Ще се регламентира задължение за безсрочно съхраняване на информацията в Националния регистър на запорите и платформата за електронен търг. Ще бъде регламентирано прилагането на подходящи мерки за сигурност от страна на Министерството на правосъдието в съответствие с общоприетите в международната

практика стандарти, технически спецификации и препоръки, които осигуряват условия, при които обработваните и предаваните данни да не подлежат на неправомерен или случаен достъп и възпроизвеждане.

Предвид гореизложеното, не е възможно проблемът да се реши в рамките на съществуващото законодателство или чрез промяна в организацията на работа, тъй като Националният регистър на запорите е нов институт, който няма аналог в досега действащото законодателство.

1.3. Посочете дали са извършени последващи оценки на нормативния акт, или анализи за изпълнението на политиката и какви са резултатите от тях?

Не са извършвани последващи оценки на нормативния акт.

2. Цели:

Посочете целите, които си поставя нормативната промяна, по конкретен и измерим начин и график, ако е приложимо, за тяхното постигане. Съответстват ли целите на действащата стратегическа рамка?

Стратегическата цел на законопроекта е уреждането на информационна система, обслужваща Националния регистър на запорите, включително модул за електронна публична продажба, и интеграция с други регистри с оглед развитието на електронните услуги, които се предоставят на гражданите и бизнеса. Тази цел съответства на заложеното в Актуализираната пътна карта за изпълнение на Актуализираната стратегия за развитие на електронното управление в Република България 2019 - 2023 г., стратегическа цел 1: Трансформиране на администрацията и публичните институции в цифрови, специфична цел 1.1. Осигуряване на оперативна съвместимост по подразбиране - Мярка 11 „Разработване и внедряване на електронна информационна система „Национален регистър на запорите“.

Оперативните цели са свързани с:

- преминаване към напълно централизирана информационна система и база данни по повод на запорирани вещи;
- осигуряване на възможност за електронен обмен на данни във връзка с предоставяне на информация между правоимащите органи и лица, свързана със запорирани вещи;
- реализиране на електронни услуги за автоматизиран достъп до Националния регистър на запорите;
- предоставяне достъп до бази данни и регистри, за предоставяне в реално време на актуална информация за описание на запорираната вещь и всички свързани със запора елементи, които обуславят налагането му;
- гарантиране не само на момента на изненада при налагане на запор (вписване на обстоятелства в реално време в регистъра и непрекъснат достъп до информацията в него), но и предотвратяване на възможността за разпореждане с вещта, поради идентифицирането ѝ като запорирана в момента на предприетото действие от правоимащия орган;

- предоставяне на възможност за уведомяване в реално време по електронен път на заинтересованите страни, при налагане и промяна на обстоятелствата по повод на заповест;

- предоставяне на възможност за уведомяване на правоимащи органи и лица при вдигане на заповест, с цел предприемане на съответните действия по компетентност.

Проектът на нормативен акт е разработен в рамките на проект BG05SFOP001-1.002-0018-C04 „Разработване и внедряване на електронна информационна система „Национален регистър на заповестите“ по Оперативна програма „Добро управление“, финансирана от Европейските структурни и инвестиционни фондове.

3. Идентифициране на заинтересованите страни:

Държавни съдебни изпълнители – 210;

Частни съдебни изпълнители – около 204;

Държавни органи, органи на местното самоуправление и местна администрация и лица, осъществяващи публични функции;

Физически и юридически лица (кредитори, длъжници), участници в изпълнителния процес, както и трети лица с правен интерес – не може да бъде посочен точен брой, доколкото броят на страните по всяко дело варира.

4. Варианти на действие:

Вариант за действие 0 „Без действие“:

Практическата липса на електронно поддържани регистри на съдебните изпълнители на наложените заповести, както и отсъствието на нормативно задължение за поддържане на такива регистри, като самостоятелни регистри, от страна на държавните и частните съдебни изпълнители води до невъзможност за извършване на справки в реално време за наложени заповести на конкретно лице. Това води до висока степен на риск от извършване на разпоредителни сделки със заповестирани вещи.

При този вариант няма да:

➤ По отношение на всички заинтересовани страни:

- бъде осигурено преминаването към напълно централизирана информационна система и база данни по повод на заповестирани вещи;

- бъдат реализирани електронните услуги за автоматизиран достъп до Националния регистър на заповестите;

- бъде предоставен достъп до бази данни и регистри, за предоставяне в реално време на актуална информация за описание на заповестирания предмет и всички свързани със заповеста елементи, които обуславят налагането му;

- бъде гарантирано не само момента на изненада при налагане на заповест (вписване на обстоятелства в реално време в регистъра и непрекъснат достъп до информацията в него), но и предотвратяване на възможността за разпореждане с предмета, поради идентифицирането ѝ като заповестирания в момента на предприетото

действие от правоимащия орган;

- бъде предоставена възможност за уведомяване в реално време по електронен път на заинтересованите страни, при налагане и промяна на обстоятелствата по повод на заповест;

➤ **По отношение на държавните органи, органите на местното самоуправление и местна администрация и лицата, осъществяващи публични функции:**

- бъде осигурена възможност за електронен обмен на данни във връзка с предоставяне на информация между правоимащите органи и лица, свързана със заповестирани вещи;

- бъде предоставена възможност за уведомяване на правоимащи органи и лица при вдигане на заповест, с цел предприемане на съответните действия по компетентност.

Вариант 0 не е приложим за решаване на идентифицираните проблеми, както и за постигане на поставените цели.

Вариант за действие 1 „Приемане на предложения проект на акт“:

Налагането на заповест върху движима вещ от имуществото на длъжника засяга интересите на широк кръг лица и институции: кредитори, длъжници, трети лица, държавни и частни съдебни изпълнители, осъществяващи функции по принудително изпълнение, държавни и общински органи, както и лица, осъществяващи публични функции. С оглед на големия брой потенциални потребители внедряването на информационната система Национален регистър на заповестите ще има значителен ефект в съответствие с поставените цели, като за реализиране на основните бизнес процеси информационната система Национален регистър на заповестите ще поддържа интеграция в реално време с информационните системи на други администрации: регистъра на КАТ – за пътни превозни средства, съдържащ данни с индивидуализиращи белези на съответното пътно превозно средство, както и информация за собствеността; информационната база данни на земеделската и горска техника, поддържана от Министерството на земеделието, храните и горите, съдържащ данни с индивидуализиращи белези на съответното пътно превозно средство, както и информация за собствеността; регистъра на гражданските въздухоплавателни средства, воден и поддържан от Главна дирекция „Гражданска въздухоплавателна администрация“ към министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията, съдържащ данни с индивидуализиращи белези на съответното въздухоплавателно средство, както и информация за собствеността; корабния регистър на Изпълнителна агенция „Морска администрация“ – първичен регистър, в който се съдържат данни както за индивидуалните белези на вещта съгласно всички законови и подзаконови нормативни актове, така и информация за собствеността на вещта. Връзката с горепосочените системи и бази данни е необходима за целите на автоматичното уведомяване при налагане на заповест или при промяна на обстоятелствата за вече вписан в регистъра заповест. За целите на индивидуализация на длъжниците системата трябва да поддържа възможност за извършване на електронни справки през средата за междурегистров обмен (RegiX) с регистрите Национална база данни „Население“, Търговски регистър и регистър БУЛСТАТ. Информационната

система Национален регистър на запорите ще даде възможност автоматизирано по електронен път да се изпрати съобщение до съответната система или база данни, съдържащо информация за вписаните в регистъра обстоятелства за запора и неговия обект. За целите на уведомяването за наложен и отменен запор ще се осигури интеграция със системата за сигурно е-връчване, поддържана от Държавна агенция „Електронно управление“ (ДАЕУ). За извършване на плащания по електронен път във връзка с таксите за реализираните електронни административни услуги ще се извърши интеграция със средата за електронни плащания, поддържана от ДАЕУ. За автентикацията на потребителите ще се извърши интеграция на системата с услугата за електронна автентикация, поддържана от ДАЕУ. Взаимодействията между отделните модули в системата и интеграциите с външни информационни системи ще се реализират и опишат под формата на уеб-услуги, които да са достъпни за ползване от други системи в държавната администрация, а за определени услуги – и за гражданите и бизнеса.

Информационната система Национален регистър на запорите ще бъде интегрирана с Единния портал за електронно правосъдие на изпълнителната власт в сектор "Правосъдие", откъдето ще бъде публично достъпна. Техническата спецификация за разработване и внедряване на информационната система Национален регистър на запорите е одобрена от ДАЕУ и отговаря на всички изисквания на Закона за електронно управление и Наредбата за общите изисквания към информационните системи, регистрите и електронните административни услуги. Министерството на правосъдието ще управлява дейностите по воденето, съхраняването и достъпа до Националния регистър на запорите и по организацията и дейността на онлайн платформата за електронни публични търгове, като ще осигури необходимите финансови, технически и кадрови ресурси. Системното администриране на информационната система Национален регистър на запорите ще се извършва от служители на дирекция „Електронно правосъдие и регистри“ в Министерството на правосъдието. За обезпечаване на дейността по системното администриране на информационната система ще са необходими 3 (три) щатни бройки, които ще бъдат осигурени в рамките на утвърдените за централната администрация на Министерството на правосъдието.

Предвидено е системата да бъде внедрена в експлоатация след създаване на нормативната рамка за нейното функциониране към месец юли 2022 г. – след приемане на Закона за допълнение на Гражданския процесуален кодекс и подзаконовите нормативни актове, предвидени в него. Не се предвиждат промени в други закони.

Резултатите, които се очаква да се постигнат с въвеждане на предвидените нормативни промени, са следните:

➤ **По отношение на всички заинтересовани страни:**

- ще се осигури преминаването към напълно централизирана информационна система и база данни по повод на запорирани вещи;
- ще бъдат реализирани електронните услуги за автоматизиран достъп до Националния регистър на запорите;
- ще бъде предоставен достъп до бази данни и регистри, за предоставяне в реално време на актуална информация за описание на запорираната вещ и всички свързани със запора елементи, които обуславят налагането му;

- ще се гарантира не само момента на изненада при налагане на заповор (вписване на обстоятелства в реално време в регистъра и непрекъснат достъп до информацията в него), но и предотвратяване на възможността за разпореждане с вещта, поради идентифицирането ѝ като заповорана в момента на предприетото действие от правоимащия орган;

- ще се предостави възможност за уведомяване в реално време по електронен път на заинтересованите страни, при налагане и промяна на обстоятелствата по повод на заповор;

➤ **По отношение на държавните органи, органите на местното самоуправление и местна администрация и лицата, осъществяващи публични функции:**

- ще бъде осигурена възможност за електронен обмен на данни във връзка с предоставяне на информация между правоимащите органи и лица, свързана със заповорани вещи;

- ще бъде предоставена възможност за уведомяване на правоимащи органи и лица при вдигане на заповор, с цел предприемане на съответните действия по компетентност.

С изграждането и внедряването на информационна система, обслужваща Националния регистър на заповорите, ще се постигне максимална информираност на гражданите, бизнеса и държавните органи, ще се намали възможността за разпореждане със заповорани движими вещи, ще се повиши прозрачността при провеждане на публични търгове.

Вписването на информацията в реално време ще осигури на правоимащите органи и лица възможност за извършване на справки за наложени заповори на конкретно лице.

Изграждането на информационна система, обслужваща Националния регистър на заповорите, включваща и системата за електронни публични търгове, ще има съответно положителен ефект и за дейността на правораздавателната система.

По-конкретно с приемането на предвидените нормативни промени ще се очаква да се постигнат следните резултати:

Създава се единна база данни за заповорите, налагани върху всички движими вещи, които подлежат на регистрация по силата на специални закони. Последните към момента на извършване на анализа се намират в различно техническо състояние, не са свързани помежду си и не са общодостъпни. Обстоятелството, че на практика заповорите се съобщават на тези регистри и се отбелязват в тях, не е достатъчно, за да осигури правна сигурност за собствениците на вещите и за кредиторите, защото информацията е разпокъсана, няма ясен механизъм за осигуряване на автентичност на информацията и за бързи справки.

Единната база данни ще ускори и облекчи значително процеса по извършване на справки за имуществото на задължени лица или страни по сделки, защото справката за наложените заповори върху МПС, летателни средства, плавателни средства и земеделска техника ще се извършва на едно място.

Получаването на структурирана информация относно наложените заповори върху движими вещи на длъжника ще улесни вискателя при вземане на решение дали да

насочи принудително изпълнение върху същата вещ или да не насочва, поради голям брой вече наложени запори и ниска стойност на вещта. В последния случай ще бъдат спестени разноски по изпълнението, които няма да доведат до реално събиране на дължимите суми.

Лесният достъп до информация за вече наложените запори ще дава възможност за по-бърза преценка за лицата, които следва да бъдат призовани като присъединени вискатели, защото в тяхна полза има наложени запори върху вещта, предмет на изпълнението, като с това ще се облекчи и ускори процедурата по принудително изпълнение.

Лесният достъп до информация за наложените запори върху вещта ще дава възможност за своевременно присъединяване по вече образувани изпълнителни дела срещу същия длъжник, по които изпълнението е насочено върху вещта. По този начин ще се спестят разноски за вискателя за повторен опис на вещта и ще се ускори производството и удовлетворяването на вискателите.

Публичната и общодостъпна информация относно наложените запори върху движимата вещ ще повиши сигурността на оборота, защото ще дава възможност за проверка от страните преди сключването на прехвърлителна сделка относно вещта.

Публичната и общодостъпна информация относно наложените запори върху движимите вещи ще дава възможност за бързи и надеждни справки при проучване на състоянието на имуществото на търговски дружества с цел операции по придобиване и сливане, както и при проверка на кредитоспособността на дружествата.

Публичната и общодостъпна информация относно наложените запори върху движимите вещи ще дава възможност за бързи и надеждни справки при проучване на състоянието на имуществото на търговски дружества, еднолични търговци и неограничено отговорни съдружници за целите на производството по несъстоятелност.

Предложеният проект на Закон за допълнение на Гражданския процесуален кодекс предвижда, че чрез информационната система Национален регистър на запорите Министерството на правосъдието ще предоставя електронни административни услуги на участниците в изпълнителните производства, както и на лицата с правен интерес, при спазване на изискванията на Закона за електронното управление.

След приемане на предвидените промени чрез информационната система Национален регистър на запорите ще се предоставят следните електронни услуги на физическите и юридическите лица, участници в изпълнителния процес, държавните и частните съдебни изпълнители, както и на държавните органи, органите на местното самоуправление и местна администрация и лицата, осъществяващи публични функции, както следва:

- „електронно първо уведомяване за наложен запов“, съдържащо информация за наложения запов (в полза на кого е наложен, кога е наложен, делото/бъдещият иск, по който е наложен, кой е длъжникът, къде се намира имуществото, ако е в съдебно изпълнение – кой е съдебният изпълнител, ако е в производство по несъстоятелност – кой е синдикът, кой е неплатежоспособния и т.н.);

- „електронно удостоверение за наличие на запов върху имущество“ (справка за наличие на заповирано имущество на лица) - справките ще се заявяват от правоимащите органи и лица с цел доказване на статуса на имуществото и идентифициране на собственика ѝ и ще са достъпни за правоимащите органи и лица чрез оторизирия им достъп;

– „електронно уведомяване“ при последваща промяна на състоянието на наложения заповор върху имущество, съдържащи информация за наложения заповор (в полза на кого е наложен, кога е наложен, делото/бъдещият иск, по които е наложен, кой е длъжникът, къде се намира имуществото, ако е в съдебно изпълнение – кой е съдебният изпълнител, ако е в производство по несъстоятелност – кой е синдикът, кой е неплатежоспособния и т.н.);

- модул „електронна публична продан“, включваща всички възможности за включване в процедурата по наддаване при електронна публична продан на определено заповорено имущество, независимо на какъв етап приключва тя.

Законопроектът предвижда също в 6-месечен срок от влизането му в сила да бъдат направени изменения в Тарифа № 1 към Закона за държавните такси за таксите, събирани от съдилищата, прокуратурата, следствените служби и Министерството на правосъдието, приета с Постановление № 167 на Министерския съвет от 1992 г.

Осигуряването с информационната система електронни административни услуги за гражданите и бизнеса – участници в изпълнителните производства, са свързани с приходи в бюджета за ползването на тези услуги, а начинът на ползване на услугите ще бъде уреден в предвидената да бъде издадена в шестмесечен срок наредба.

Вариант за действие 2 „Предприемане на организационни и други мерки без нормативни промени“:

Предвидено е Националният регистър на заповорите и системата за електронен публичен търг да функционират на основата на обща информационна система, представляваща база данни, обединяваща информацията относно заповорите на всички категории движими вещи, подлежащи на регистрация по силата на специални закони.

Това изисква регулирането на обществените отношения да бъде извършено чрез общи правила за поведение, които се прилагат към индивидуално неопределен кръг субекти и имат нееднократно действие. Тези обществени отношения подлежат на трайна уредба, поради което в съответствие с чл. 1а и чл. 7 от Закона за нормативните актове е предложена уредба на законово ниво – промени в ГПК, съчетано с установяване на делегация за издаване на подзаконови нормативни актове по организационни, устройствени и др. въпроси.

В този смисъл не е възможно предприемането само на организационни и други мерки. Необходимо е уреждането на проблема с нормативен акт.

Предлагаме да бъде избран Вариант 1 по съображенията, изложени в него.

5. Негативни въздействия:

Вариант за действие 0 „Без действие“:

При този вариант няма да:

➤ **По отношение на всички заинтересовани страни:**

- бъде осигурено преминаването към напълно централизирана информационна система и база данни по повод на запорирани вещи;

- бъдат реализирани електронните услуги за автоматизиран достъп до Националния регистър на запорите;

- бъде предоставен достъп до бази данни и регистри, за предоставяне в реално време на актуална информация за описание на запорираната вещь и всички свързани със запора елементи, които обуславят налагането му;

- бъде гарантирано не само момента на изненада при налагане на заповор (вписване на обстоятелства в реално време в регистъра и непрекъснат достъп до информацията в него), но и предотвратяване на възможността за разпореждане с вещта, поради идентифицирането ѝ като запорирана в момента на предприетото действие от правоимащия орган;

- бъде предоставена възможност за уведомяване в реално време по електронен път на заинтересованите страни, при налагане и промяна на обстоятелствата по повод на заповор;

➤ **По отношение на държавните органи, органите на местното самоуправление и местна администрация и лицата, осъществяващи публични функции:**

- бъде осигурена възможност за електронен обмен на данни във връзка с предоставяне на информация между правоимащите органи и лица, свързана със запорирани вещи;

- бъде предоставена възможност за уведомяване на правоимащи органи и лица при вдигане на заповор, с цел предприемане на съответните действия по компетентност.

Вариант за действие 1 „Приемане на предложения проект на акт“:

Не се предвиждат негативни въздействия.

Вариант за действие 2 „Предприемане на организационни и други мерки без нормативни промени“:

Не е възможно предприемането само на организационни мерки. Необходимо е уреждането на проблема с нормативен акт. За този вариант са присъщи всички негативни въздействия на Вариант 1.

6. Положителни въздействия: *Опишете качествено (при възможност - и количествено) всички значителни потенциални икономически, социални, екологични и други ползи за идентифицираните заинтересовани страни за всеки един от вариантите в резултат на предприемане на действията. Посочете как очакваните ползи кореспондират с формулираните цели.*

Вариант за действие 0 „Без действие“:

При неприемане на проекта на Закон за допълнение на Гражданския процесуален кодекс положителни въздействия върху заинтересованите страни не се очакват.

Вариант за действие 1 „Приемане на предложения проект на акт“:

При реализиране на този вариант:

➤ По отношение на всички заинтересовани страни:

- ще се осигури преминаването към напълно централизирана информационна система и база данни по повод на запорирани вещи;
- ще бъдат реализирани електронните услуги за автоматизиран достъп до Националния регистър на запорите;
- ще бъде предоставен достъп до бази данни и регистри, за предоставяне в реално време на актуална информация за описание на запорираната вещ и всички свързани със запора елементи, които обуславят налагането му;
- ще се гарантира не само момента на изненада при налагане на заповор (вписване на обстоятелства в реално време в регистъра и непрекъснат достъп до информацията в него), но и предотвратяване на възможността за разпореждане с вещта, поради идентифицирането ѝ като запорирана в момента на предприетото действие от правоимащия орган;
- ще се предостави възможност за уведомяване в реално време по електронен път на заинтересованите страни, при налагане и промяна на обстоятелствата по повод на заповор;

➤ По отношение на държавните органи, органите на местното самоуправление и местна администрация и лицата, осъществяващи публични функции:

- ще бъде осигурена възможност за електронен обмен на данни във връзка с предоставяне на информация между правоимащите органи и лица, свързана със запорирани вещи;
- ще бъде предоставена възможност за уведомяване на правоимащи органи и лица при вдигане на заповор, с цел предприемане на съответните действия по компетентност.

Вариант за действие 2 „Предприемане на организационни и други мерки без нормативни промени“:

При неприемане на законопроекта положителни въздействия върху заинтересованите страни не се очакват.

Въздействия:	Вариант 0 Без действие	Вариант 1 Приемане на предложения проект на акт	Вариант за действие 2 „Предприемане на организационни и други мерки без
---------------------	-----------------------------------	--	--

			нормативни промени“:
Ефективност:	Ефективност:	Ефективност:	Ефективност:
Цел 1: Създаването на информационна система, обслужваща Национален регистър на запорите, включително модул за електронна публична продан, и интеграция с други регистри с оглед развитието на електронните услуги, които се предоставят на гражданите и бизнеса	Цел 1: • няма да бъде осигурено преминаването към напълно централизирана информационна система и база данни по повод на заповирани вещи; • няма да бъдат реализирани електронните услуги за автоматизиран достъп до Националния регистър на запорите; • няма да бъде предоставен достъп до бази данни и регистри, за предоставяне в реално време на актуална информация за описание на заповираната вещь и всички свързани със зазора елементи, които обуславят налагането му; • няма да бъде гарантирано не само момента на изненада при налагане на заповир (вписване на обстоятелства в реално време в регистъра и непрекъснат достъп до информацията в него), но и предотвратяване на възможността за разпореждане с вещта, поради идентифицирането ѝ като заповирана в момента на предприетото действие от правоимащия орган; • липса на възможност за електронен обмен на данни във връзка с предоставяне на информация между правоимащите органи и лица, свързана със заповирани вещи; • липса на възможност за уведомяване на правоимащи органи и лица при вдигане на	Цел 1: • ще бъде осигурено преминаването към напълно централизирана информационна система и база данни по повод на заповирани вещи; • ще бъдат реализирани електронните услуги за автоматизиран достъп до Националния регистър на запорите; • ще бъде предоставен достъп до бази данни и регистри, за предоставяне в реално време на актуална информация за описание на заповираната вещь и всички свързани със зазора елементи, които обуславят налагането му; • ще бъде гарантирано не само момента на изненада при налагане на заповир (вписване на обстоятелства в реално време в регистъра и непрекъснат достъп до информацията в него), но и предотвратяване на възможността за разпореждане с вещта, поради идентифицирането ѝ като заповирана в момента на предприетото действие от правоимащия орган; • ще бъде осигурена възможност за електронен обмен на данни във връзка с предоставяне на информация между правоимащите органи и лица, свързана със заповирани вещи; • ще бъде осигурена възможност за уведомяване на правоимащи органи и лица при вдигане на	Цел 1: • няма да бъде осигурено преминаването към напълно централизирана информационна система и база данни по повод на заповирани вещи; • няма да бъдат реализирани електронните услуги за автоматизиран достъп до Националния регистър на запорите; • няма да бъде предоставен достъп до бази данни и регистри, за предоставяне в реално време на актуална информация за описание на заповираната вещь и всички свързани със зазора елементи, които обуславят налагането му; • няма да бъде гарантирано не само момента на изненада при налагане на заповир (вписване на обстоятелства в реално време в регистъра и непрекъснат достъп до информацията в него), но и предотвратяване на възможността за разпореждане с вещта, поради идентифицирането ѝ като заповирана в момента на предприетото действие от правоимащия орган; • липса на възможност за електронен обмен на данни във връзка с предоставяне на информация между правоимащите органи и лица, свързана със заповирани вещи; • липса на възможност за уведомяване на правоимащи органи и лица при вдигане на

	запор, с цел предприемане на съответните действия по компетентност.	запор, с цел предприемане на съответните действия по компетентност.	запор, с цел предприемане на съответните действия по компетентност.
Ефикасност	-	+/-	-
Съгласуваност	Не. Значителен компромис.	Да. Ограничен компромис.	Не. Значителен компромис
Риск за прилагане	Да	Ограничен риск	Да

При избрания Вариант за действие 1 „Приемане на предложени проект на акт“, който изпълнява най – ефективно поставените цели, вероятността въздействието да се прояви е висока:

Вероятност въздействието да се прояви – Вариант 1	Създаването на информационна система, обслужваща Национален регистър на запорите, включително модул за електронна публична продажба, и интеграция с други регистри с оглед развитието на електронните услуги, които се предоставят на гражданите и бизнеса
Ниска	
Средна	
Висока	X

Положителните въздействия са валидни за всички заинтересовани страни.

7. Потенциални рискове: *Посочете възможните рискове от приемането на нормативната промяна, включително възникване на съдебни спорове.*

Не се идентифицират потенциални рискове при реализирането на Вариант 1 – приемане на проект на Закон за допълнение на Гражданския процесуален кодекс.

8.1. Административната тежест за физическите и юридическите лица:

☐ Ще се повиши

☒ Ще се намали

☐ Няма ефект

Със законопроекта ще бъде оптимизирана дейността по предоставяне на електронни услуги, които ще се предоставят на гражданите и бизнеса, което ще доведе до намаляване на административната тежест за тях. Изграждането на системата и нейното ползване от правоимащи органи, гражданите и бизнеса ще има пряк ефект върху намаляване употребата на хартиени документи, ще улесни и ускори достъпа до информация, ще спести време и средства за извършване на справки в първични регистри, информационни системи и институции по повод проверка на статута на дадена вещ.

Така например:

- Получаването на структурирана информация относно наложените запори върху движими вещи на длъжника ще улесни вискателя при вземане на решение дали да насочи принудително изпълнение върху същата вещ или да не насочва, поради голям брой вече наложени запори и ниска стойност на вещта. В последния случай ще бъдат спестени разноски по изпълнението, които няма да доведат до реално събиране на дължимите суми.

- Лесният достъп до информация за наложените запори върху вещта ще дава възможност за своевременно присъединяване по вече образувани изпълнителни дела срещу същия длъжник, по които изпълнението е насочено върху вещта. По този начин ще се спестят разноски за вискателя за повторен опис на вещта и ще се ускори производството и удовлетворяването на вискателите.

- Публичната и общодостъпна информация относно наложените запори върху движимите вещи ще дава възможност за бързи и надеждни справки при проучване на състоянието на имуществото на търговски дружества с цел операции по придобиване и сливане, както и при проверка на кредитоспособността на дружествата.

8.2. Създават ли се нови регулаторни режими? Засягат ли се съществуващи режими и услуги?

Не се създават нови регулаторни режими.

С предложените промени ще се осигури постигне на максимална информираност на гражданите, бизнеса и държавните органи, ще се намали възможността за разпореждане със запорирани движими вещи, ще се повиши прозрачността при провеждане на публични търгове. Вписването на информацията в реално време ще осигури на правоимащите органи и лица възможност за извършване на справки за наложени запори на конкретно лице. Изграждането на информационна система, обслужваща Национален регистър на запорите, включваща и системата за електронни публични търгове, ще има съответно положителен ефект и за дейността на правораздавателната система.

9. Създават ли се нови регистри?

Когато отговорът е "да", посочете колко и кои са те.

Да – Информационна система Национален регистър на запорите.

С внедряването на информационна система Национален регистър на запорите ще се създадат нормативни и технологични предпоставки за:

- преминаване към напълно централизирана информационна система и база данни по повод на налагането на заповор на определени видове движими вещи и последващото ѝ разширяване с нови видове вещи;

- преминаване към електронен обмен на данни във връзка с предоставяне на информация между правоимащите органи и лица, свързана със запорирани вещи;

- реализиране на електронни услуги за автоматизиран достъп до Националния регистър на запорите;

- предоставяне на електронни форми за описание на запорирани вещи и достъп до информация – до бази данни и регистри, за предоставяне в реално време на актуална информация за описание на запориранията вещь и всички, свързани със заповора

елементи, които обуславят налагането му;

- гарантиране не само на момента на изненада при налагане на заповест (вписване на обстоятелства в реално време в регистъра и информацията е достъпна неограничено във времето), но и предотвратяване на възможността за разпореждане с вещта, поради идентифицирането ѝ като заповестуваема в момента на предприетото действие от правоимащия орган;

- предоставяне на възможност за уведомяване в реално време по електронен път на заинтересованите страни при налагане и промяна на обстоятелствата по повод на заповест;

- предоставяне на възможност за уведомяване на правоимащи органи и лица при вдигане на заповест с цел предприемане на съответните действия по компетентност.

10. Как въздейства актът върху микро-, малките и средните предприятия (МСП)?

☒ Актът засяга пряко МСП

☐ Актът не засяга МСП

☐ Няма ефект

В случай че посочените предприятия са страни в изпълнителния процес, те ще имат достъп до електронните услуги, както и останалите участници в изпълнителното производство. Доколкото въздействието от прилагането на предложената нормативна уредба върху страните в изпълнителния процес се очаква да бъде като цяло положително, МСП – страни в изпълнителния процес, също ще изпитат описаните положителни въздействия.

11. Проектът на нормативен акт изисква ли цялостна оценка на въздействието?

☐ Да

☒ Не

12. Обществени консултации:

Съгласно разпоредбата на чл. 26, ал. 3 от Закона за нормативните актове законопроектът, мотивите към него, частичната предварителната оценка на въздействието и становището на дирекция „Модернизация на администрацията“ ще бъдат публикувани на Портала за обществени консултации и на интернет страницата на Министерство на правосъдието за становища и предложения.

Обобщете най-важните въпроси за консултации в случай на извършване на цялостна оценка на въздействието или за обществените консултации по чл. 26 от Закона за нормативните актове. Посочете индикативен график за тяхното провеждане и видовете консултационни процедури.

13. Приемането на нормативния акт произтича ли от правото на Европейския съюз?

☐ Да

☒ Не

14. Име, длъжност, дата и подпис на директора на дирекцията, отговорна за изработването на нормативния акт:

Име и длъжност: Любомир Талев – директор на дирекция „Съвет по законодателство“

Дата:

Подпис: